EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Juridiskā komiteja

2008/0259(COD)

9.2.2009

***I
ZIŅOJUMA PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido procedūru sarunu risināšanai un divpusēju nolīgumu slēgšanai starp dalībvalstīm un trešām valstīm par nozaru jautājumiem un attiecībā uz tiesību aktiem, kas piemērojami līgumiskām un ārpuslīgumiskām saistībām (COM(2008)0893 – C6-0001/2009 – 2008/0259(COD))

Juridiskā komiteja

Referents: *Tadeusz Zwiefka*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

*	Apspriežu procedūra *nodoto balsu vairākums*
**I	Sadarbības procedūra (pirmais lasījums) *nodoto balsu vairākums*
**II	Sadarbības procedūra (otrais lasījums) *nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju* *Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo nostāju*
***	Piekrišanas procedūra *Parlamenta deputātu vairākums, izņemot gadījumus, kas minēti EK līguma 105.,107.,161.un 300. pantā un ES līguma 7. pantā*
***I	Koplēmuma procedūra (pirmais lasījums) *nodoto balsu vairākums*
***II	Koplēmuma procedūra (otrais lasījums) *nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju* *Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo nostāju*
***III	Koplēmuma procedūra (trešais lasījums) *nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopīgo projektu*

(Norādīto procedūru izvēlas atkarībā no Komisijas ierosinātā juridiskā pamata)

Grozījumi normatīvā tekstā

Parlamenta grozījumos izmaiņas ir ***treknrakstā un slīprakstā***. Attiecībā uz normatīviem grozījumu aktiem tās daļas, kuras tiek pārņemtas no jau esoša teksta, ko Parlaments vēlas grozīt, lai gan Komisija to nav grozījusi, ir izceltas **treknrakstā**. Iespējamie teksta fragmentu svītrojumi tiek apzīmēti šādi: [...]. Teksts *parastā slīprakstā* tehniskajiem dienestiem norāda tās normatīvā teksta daļas, kurās ir ierosināti labojumi galīgajam teksta variantam (piemēram, nepārprotami kļūdainas teksta daļas vai to izlaidumi kādā no valodām). Šie labojumu ierosinājumi jāapstiprina attiecīgajiem tehniskajiem dienestiem.

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS 5

PASKAIDROJUMS 15

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido procedūru sarunu risināšanai un divpusēju nolīgumu slēgšanai starp dalībvalstīm un trešām valstīm par nozaru jautājumiem un attiecībā uz tiesību aktiem, kas piemērojami līgumiskām un ārpuslīgumiskām saistībām
(COM(2008)0893 – C6-0001/2009 – 2008/0259(COD))

(Koplēmuma procedūra, pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2008)0893),

– ņemot vērā EK līguma 251. panta 2. punktu, 61. panta c) apakšpunktu, 65. pantu un 67. panta 5. punktu, ar kuriem saskaņā Komisija iesniedza priekšlikumu Parlamentam (C6-0001/2009),

– ņemot vērā Reglamenta 51. pantu,

– ņemot vērā Juridiskās komitejas ziņojumu un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas atzinumu (A6-0000/2009),

1. apstiprina grozīto Komisijas priekšlikumu;

2. prasa Komisijai šo priekšlikumu iesniegt vēlreiz, ja tā ir paredzējusi to būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;

3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai.

Grozījums Nr. 1

Regulas priekšlikums
9. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(9) Jāizveido saskaņota un pārredzama procedūra, ar kuru ārkārtējos apstākļos pilnvaro dalībvalstis grozīt spēkā esošos nolīgumus ar trešām valstīm vai risināt sarunas un noslēgt jaunus nolīgumus, īpaši ja Kopiena nav norādījusi nodomu īstenot savas ārējās kompetences, lai noslēgtu nolīgumu. Šī procedūra neskar Kopienas ekskluzīvo kompetenci un EK līguma 300. un 307. pantu. Tā kā tā ir atkāpe no noteikuma, ka Kopienai ir ekskluzīva	(9) Jāizveido saskaņota un pārredzama procedūra, ar kuru ārkārtējos apstākļos pilnvaro dalībvalstis grozīt spēkā esošos nolīgumus ar trešām valstīm vai risināt sarunas un noslēgt jaunus nolīgumus, īpaši ja Kopiena nav norādījusi nodomu īstenot savas ārējās kompetences, lai noslēgtu nolīgumu. Šī procedūra neskar Kopienas ekskluzīvo kompetenci un EK līguma 300. un 307. pantu. Tā kā tā ir atkāpe no noteikuma, ka Kopienai ir ekskluzīva

kompetence slēgt starptautiskus nolīgumus par šiem jautājumiem, ierosinātā procedūra ir jāuzskata par izņēmuma pasākumu, un ***tai*** ir jābūt ierobežotai ***darbības jomas un laika ziņā***.	kompetence slēgt starptautiskus nolīgumus par šiem jautājumiem, ierosinātā procedūra ir jāuzskata par izņēmuma pasākumu, un ***tās darbības jomai*** ir jābūt ierobežotai.

Or. en

Pamatojums

Šis grozījums ir vajadzīgs tādēļ, ka tiek svītrota 11. panta otrā daļa.

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums
11. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(11) Atbilstoši ***šīm*** regulām ierosinātais mehānisms ir piemērojams vienīgi atsevišķos un izņēmuma gadījumos attiecībā uz nolīgumiem par nozaru jautājumiem *un nolīgumiem*, kuros ir iekļauti noteikumi jomās, uz *kurām* attiecas ***šie*** instrumenti.	(11) Atbilstoši ***minētajām*** regulām ierosinātais mehānisms ir piemērojams vienīgi atsevišķos un izņēmuma gadījumos attiecībā uz nolīgumiem par nozaru jautājumiem, kuros ir iekļauti noteikumi jomās, uz *ko* attiecas ***minētie*** instrumenti. ***Šajā regulā apzīmējums „nozaru” būtu jāsaprot kā „specifisks”. Regulas darbības jomā būtu jāietilpst arī reģionāliem nolīgumiem.***

Or. en

Pamatojums

Apzīmējums „nozaru” ir jāprecizē — pretējā gadījumā tas varētu radīt ievērojamu juridisko nenoteiktību un ierobežot regulas efektivitāti tik lielā mērā, ka tā pēc būtības kļūtu nevajadzīga. Grozījumā ierosinātā terminoloģiskā izmaiņa jāpiemēro visā regulas tekstā, īpaši tās nosaukumā.

Ir acīmredzami nepieciešams attiecināt šos noteikumus arī uz reģionāliem nolīgumiem.

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums
1. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Šo regulu piemēro divpusējiem nolīgumiem starp dalībvalstīm un trešām valstīm, kuri saistīti ar ***nozaru*** jautājumiem un kuri attiecas uz piemērojamiem tiesību aktiem civillietās un komerclietās, un kuri pilnībā vai daļēji ir Regulas (EK) Nr. 593/2008 par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, un Regulas (EK) Nr. 864/2007 par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām, darbības jomā.	2. Šo regulu piemēro divpusējiem ***un reģionāliem*** nolīgumiem starp dalībvalstīm un trešām valstīm, kuri saistīti ar ***specifiskiem*** jautājumiem un kuri attiecas uz piemērojamiem tiesību aktiem civillietās un komerclietās, un kuri pilnībā vai daļēji ir Regulas (EK) Nr. 593/2008 par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, un Regulas (EK) Nr. 864/2007 par tiesību aktiem, kas piemērojami ārpuslīgumiskām saistībām, darbības jomā.

Or. en

Pamatojums

Apzīmējums „nozaru” ir jāprecizē — pretējā gadījumā tas varētu radīt ievērojamu juridisko nenoteiktību un ierobežot regulas efektivitāti tik lielā mērā, ka tā pēc būtības kļūtu nevajadzīga. Grozījumā ierosinātā terminoloģiskā izmaiņa jāpiemēro visā regulas tekstā, īpaši tās nosaukumā.

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums
3. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Ja dalībvalsts plāno uzsākt sarunas ar trešo valsti, lai grozītu spēkā esošu nolīgumu vai noslēgtu jaunu nolīgumu, kas ir šīs regulas darbības jomā, tā par savu ***nodomu rakstiski*** paziņo Komisijai.	1. Ja dalībvalsts plāno uzsākt sarunas ar trešo valsti, lai grozītu spēkā esošu nolīgumu vai noslēgtu jaunu nolīgumu, kas ir šīs regulas darbības jomā, tā par savu ***pieteikumu*** paziņo Komisijai***, nosūtot vēstuli vai elektroniskā veidā***.

Or. en

Pamatojums

Ir jānovērš nesaderība ar 5. panta 3. punkta otro daļu, kurā noteikts, ka „Komisija sagatavo lēmumu par dalībvalsts pieteikumu sešu mēnešu laikā kopš 3. pantā minētā paziņojuma saņemšanas", un jāprecizē paziņojuma sniegšanas formalitātes (rakstisks paziņojums vai elektroniskā pasta vēstule).

Grozījums Nr. 5

Regulas priekšlikums
4. pants – 2. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Ja Kopiena vēl nav noslēgusi nolīgumu ar attiecīgo trešo valsti, veicot novērtējumu, Komisija vispirms pārbauda, vai ***tuvākajā nākotnē ir paredzēts*** attiecīgs Kopienas nolīgums ar šo trešo valsti. Ja tas tā nav, Komisija ***var piešķirt pilnvarojumu, ja*** tiek izpildīti šādi divi nosacījumi:	2. Ja Kopiena vēl nav noslēgusi nolīgumu ar attiecīgo trešo valsti, veicot novērtējumu, Komisija vispirms pārbauda, vai ***nākamo divpadsmit mēnešu laikā ir īpaši iecerēts*** attiecīgs Kopienas nolīgums ar šo trešo valsti. Ja tas tā nav, Komisija ***pārbauda, vai*** tiek izpildīti šādi divi nosacījumi:

Or. en

Pamatojums

Vārdi „Komisija var piešķirt pilnvarojumu" var radīt problēmas saistībā ar 5. pantu „Pilnvarojums sākt sarunas". Izmantojot grozījumā ierosināto formulējumu, ir skaidrs, ka Komisija, tiklīdz tā ir veikusi 4. pantā paredzēto novērtējumu un konstatējusi atbilstību nosacījumiem, piešķir pilnvarojumu sarunu uzsākšanai.

Grozījums Nr. 6

Regulas priekšlikums
4. pants – 2. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(b) Komisija ir secinājusi, ka ierosinātajam nolīgumam ***ir neliela ietekme*** uz Kopienas esošo noteikumu vienotu un konsekventu *īstenošanu* un ar minētajiem noteikumiem izveidoto sistēmu pienācīgu darbību.	(b) Komisija ir secinājusi, ka ierosinātajam nolīgumam ***nav būtiskas ietekmes*** uz Kopienas esošo noteikumu vienotu un konsekventu *piemērošanu* un ar minētajiem noteikumiem izveidoto sistēmu pienācīgu darbību.

Or. en

Pamatojums

Ļoti tieši interpretējot vārdus „neliela ietekme", regula praksē varētu kļūt lielā mērā neefektīva.

Grozījums Nr. 7

Regulas priekšlikums
5. pants – 1. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Ja Komisija ***secina, ka, ņemot vērā 4. pantā minētos nosacījumus, nolīgumam nav šķēršļu, tā var pilnvarot*** dalībvalsti sākt sarunas par nolīgumu ar attiecīgo trešo valsti. Vajadzības gadījumā Komisija var ierosināt ***sarunu*** pamatnostādnes un *pieprasīt*, lai ierosinātajā nolīgumā tiktu iekļauti konkrēti punkti.	1. Ja ***4. panta 2. punktā minētie nosacījumi ir izpildīti,*** Komisija ***pilnvaro*** dalībvalsti sākt sarunas par nolīgumu ar attiecīgo trešo valsti. Vajadzības gadījumā Komisija var ierosināt pamatnostādnes un *lūgt*, lai ierosinātajā nolīgumā tiktu iekļauti konkrēti punkti.

Or. en

Pamatojums

This paragraph raises the question of the Commission's discretion to refuse authorisation even where the Member State has met the conditions required in order to open negotiations. Such a power would appear abusive and hence "may authorise" should be replaced by "shall authorise".

It is noted that the terminology as between the different language versions differs considerably: for instance, the French version reads "directives de negotiation" in contrast with the English "negotiating guidelines" and has "exiger l'inclusion de clauses particulières" whereas the English reads "request the inclusion of particular clauses". The French version must be aligned with the English, since the former is inconsistent with the Commission's status as observer. This observation also applies to the second subparagraph of Article 9(1), which also refers to "directives de negotiation".

Grozījums Nr. 8

Regulas priekšlikums
5. pants – 3. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Komisija sagatavo lēmumu par dalībvalsts pieteikumu ***sešu*** mēnešu laikā kopš 3. pantā minētā paziņojuma saņemšanas.	Komisija pieņem lēmumu par dalībvalsts pieteikumu ***triju*** mēnešu laikā kopš 3. pantā minētā paziņojuma saņemšanas.

Or. en

Pamatojums

Lai panāktu regulas „iekšējo" konsekvenci un lai tā būtu ticama trešām valstīm, minētais laika ierobežojums jāsaskaņo ar 3. panta 3. punktu.

Grozījums Nr. 9

Regulas priekšlikums
7. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Saņemot paziņojumu, Komisija izvērtē, vai panāktais nolīgums atbilst tās sākotnējam vērtējumam. Veicot šo turpmāko novērtējumu, Komisijai ir jāpārbauda, vai ierosinātajā nolīgumā ir ietvertas Komisijas prasības, īpaši attiecībā uz 5. panta 1. punktā minēto punktu iekļaušanu, un vai ierosinātā nolīguma ***noslēgšana nepadara neefektīvus Kopienas tiesību aktus un netraucē saskaņā ar to*** noteikumiem ***izveidoto sistēmu*** pienācīgu darbību.	2. Saņemot paziņojumu, Komisija izvērtē, vai panāktais nolīgums atbilst tās sākotnējam vērtējumam. Veicot šo turpmāko novērtējumu, Komisijai ir jāpārbauda, vai ierosinātajā nolīgumā ir ietvertas Komisijas prasības, īpaši attiecībā uz 5. panta 1. punktā minēto punktu iekļaušanu, un vai ierosinātā nolīguma ***noslēgšanai ir būtiska ietekme uz spēkā esošo Kopienas noteikumu vienotu un konsekventu piemērošanu un ar šiem*** noteikumiem ***izveidotās sistēmas*** pienācīgu darbību.

Or. en

Pamatojums

Arī šā grozījuma mērķis ir padarīt regulu konsekventāku. 7. pantā izvirzītajiem kritērijiem ir jābūt tādiem pašiem kā 4. panta kritērijiem. Tādēļ šajā grozījumā ir izmantots 4. panta formulējums.

Grozījums Nr. 10

Regulas priekšlikums
7. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
4. Ja Komisija uzskata, ka sarunu rezultātā ir panākts nolīgums, kas atbilst 2. punktā minētajām prasībām, dalībvalsti ***var pilnvarot*** noslēgt nolīgumu.	4. Ja Komisija uzskata, ka sarunu rezultātā ir panākts nolīgums, kas atbilst 2. punktā minētajām prasībām, dalībvalsti ***pilnvaro*** noslēgt nolīgumu.

Or. en

Pamatojums

Šajā procedūras posmā Komisijai netiek dota iespēja rīkoties pēc saviem ieskatiem.

Grozījums Nr. 11

Regulas priekšlikums
7. pants – 5. punkts – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
5. Komisija pieņem lēmumu par 3. un 4. punktā minēto pilnvarojumu saskaņā ar 8. panta ***3. punktā*** noteikto procedūru.	5. Komisija pieņem lēmumu par 3. un 4. punktā minēto pilnvarojumu saskaņā ar 8. panta ***2. punktā*** noteikto procedūru.

Or. en

Grozījums Nr. 12

Regulas priekšlikums
8. pants

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Komisijai palīdz komiteja, ***kas izveidota saskaņā*** ar Padomes Regulu (EK) Nr. [...], ar ko izveido procedūru sarunu risināšanai un divpusēju nolīgumu slēgšanai starp dalībvalstīm un trešām valstīm par nozaru jautājumiem un attiecībā uz jurisdikciju, spriedumu un lēmumu atzīšanu un izpildi ģimenes tiesību lietās, vecāku atbildības un uzturēšanas pienākumu lietās un piemērojamiem tiesību aktiem lietās, kas attiecas uz uzturēšanas pienākumiem.	1. Komisijai palīdz ***saskaņā ar šo regulu izveidota*** komiteja, ***kuru izmanto arī saistībā*** ar Padomes Regulu (EK) Nr. [...], ar ko izveido procedūru sarunu risināšanai un divpusēju nolīgumu slēgšanai starp dalībvalstīm un trešām valstīm par nozaru jautājumiem un attiecībā uz jurisdikciju, spriedumu un lēmumu atzīšanu un izpildi ģimenes tiesību lietās, vecāku atbildības un uzturēšanas pienākumu lietās un piemērojamiem tiesību aktiem lietās, kas attiecas uz uzturēšanas pienākumiem.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 7. un 8. pantu piemēro konsultāciju procedūru, kas noteikta minētā lēmuma 3. pantā.	2. Ja ir atsauce uz šo punktu, saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 7. un 8. pantu piemēro konsultāciju procedūru, kas noteikta minētā lēmuma 3. pantā.
3. ***Ja ir atsauce uz šo punktu, saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 7. un 8. pantu piemēro vadības procedūru, kas noteikta minētā lēmuma 4. pantā***.	3. ***Komiteja pieņem lēmumus saskaņā ar Padomes 2006. gada 15. septembra Lēmuma 2006/683/EK, Euratom, ar ko pieņem Padomes Reglamentu[1], 22. pantā paredzēto rakstisko procedūru.***
4. Lēmuma 1999/468/EK 4. panta 3. punktā paredzētais *periods* ir ***trīs mēneši***.	4. Lēmuma 1999/468/EK 4. panta 3. punktā paredzētais *termiņš* ir ***viens mēnesis***.
	[1] OV L 285, 16.10.2006., 47. lpp.

Or. en

Pamatojums

Ierosinātā komitoloģijas procedūra (konsultēšanās un vadības procedūras apvienojums) ir nesamērīgi apgrūtinoša un lēna.

Grozījums Nr. 13

Regulas priekšlikums
9. pants – 1. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Ja to pieļauj sarunu posms, Komisija var ierosināt ***sarunu*** pamatnostādnes vai konkrētu punktu iekļaušanu, kā minēts 5. panta 1. punktā.	Ja to pieļauj sarunu posms, Komisija var ierosināt pamatnostādnes vai ***lūgt*** konkrētu punktu iekļaušanu, kā minēts 5. panta 1. punktā.

Or. en

Pamatojums

Skatīt pamatojumu 5. panta 1. punkta pirmās daļas grozījumam.

Grozījums Nr. 14

Regulas priekšlikums
10. pants

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Komisija vēlākais 2014. gada 1. janvārī iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs regulas piemērošanu, kuram var pievienot atbilstošu tiesību akta priekšlikumu.	Komisija vēlākais 2014. gada 1. janvārī iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs regulas piemērošanu, kuram var pievienot atbilstošu tiesību akta priekšlikumu***, īpaši attiecībā uz regulas darbības jomas iespējamo paplašināšanu, lai attiecinātu to uz citiem juridiskajiem instrumentiem, piemēram, Padomes 2000. gada 22. decembra Regulu (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās***[1]***.*** ***Komisija paplašina Regulas (EK) Nr. 44/2001 pašreizējo pārskatīšanu, lai pilnībā ņemtu vērā šo jautājumu.*** ***[1] OV L 12, 16.1.2001., 1. lpp.***

Or. en

Pamatojums

Pastāv acīmredzama interese par šīs regulas darbības jomas paplašināšanu, lai iekļautu tajā arī jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi.

Grozījums Nr. 15

Regulas priekšlikums
11. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
To piemēro līdz 2014. gada 31. decembrim.	***svītrots***

Or. en

Pamatojums

Darbības beigu klauzula nešķiet nepieciešama. Ņemot vērā laiku, kas vajadzīgs regulas pieņemšanai, un dalībvalstīm nepieciešamo laiku, lai risinātu sarunas ar trešām valstīm, un šajā regulā paredzēto procedūru smagnējo un laikietilpīgo raksturu, 2014. gada 31. decembris jebkurā gadījumā ir nereāls termiņš. Turklāt darbības beigu klauzulu padara nevajadzīgu 10. pantā noteiktā pārskatīšanas klauzula, ar kuru saskaņā Komisijai līdz 2014. gada 1. janvārim jāsniedz ziņojums pārējām iestādēm.

PASKAIDROJUMS

Papildus *acquis communautaire* Kopienas civiltiesību jomu raksturo arī virkne divpusēju līgumu, ko dalībvalstis noslēgušas ar trešām valstīm, pirms stājās spēkā attiecīgie Amsterdamas līguma noteikumi vai pirms tās pievienojās Eiropas Kopienai. Ja minētajos iepriekš noslēgtajos līgumos ir noteikumi, kas neatbilst EK līgumam, dalībvalstīm saskaņā ar EK līguma 307. pantu jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai novērstu šo neatbilstību. Eiropas Kopienu Tiesa ir apstiprinājusi, ka vajadzības gadījumā dalībvalstīm jādenonsē līgumi, kas neatbilst *acquis*.

Papildus iepriekš noslēgtiem divpusējiem līgumiem var būt nepieciešams noslēgt tādus jaunus līgumus ar trešām valstīm, kuri reglamentē civiltiesību jomas, kas ietilpst EK līguma IV sadaļas darbības jomā.

Eiropas Kopienu Tiesa 2006. gada 7. februāra atzinumā 1/03 attiecībā uz jaunās Lugāno konvencijas[1] noslēgšanu apstiprināja, ka Kopiena ir ieguvusi ekskluzīvu kompetenci slēgt starptautiskus nolīgumus ar trešām valstīm par jautājumiem, kas ietekmē noteikumus, kuri *inter alia* izklāstīti Regulā (EK) Nr. 44/2001 („Brisele I"), jo īpaši par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās. Savā atzinumā Tiesa konstatēja, ka jaunās Lugāno konvencijas nosacījumu analīze attiecībā uz jurisdikcijas noteikumiem parādīja, ka šie noteikumi ietekmē gan Kopienas noteikumu vienotu un konsekventu piemērošanu attiecībā uz tiesu jurisdikciju, gan to, lai pienācīgi darbotos ar šiem noteikumiem izveidotā sistēma. Tiesa nonāca pie līdzīga secinājuma attiecībā uz ierosinātajiem konvencijas noteikumiem par spriedumu atzīšanu un izpildi. Tā konstatēja, ka Kopienas noteikumi par spriedumu atzīšanu un izpildi nav nodalāmi no noteikumiem par tiesu jurisdikciju, jo tie veido vienotu un saskaņotu sistēmu, un ka jaunā Lugāno konvencija ietekmētu Kopienas noteikumu vienotu un konsekventu piemērošanu gan attiecībā uz tiesu jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi, gan attiecībā uz to, lai pienācīgi darbotos ar šiem noteikumiem izveidotā vienotā sistēma.

Tādējādi Komisija uzskata, ka ir jāpieņem, ka Kopiena ir ieguvusi ekskluzīvu kompetenci risināt sarunas un slēgt daudzus iepriekš minētos divpusējos nolīgumus. Tomēr jānorāda, ka ne visi komentētāji piekrīt Tiesas paustajam viedoklim atzinumā 1/03[2]. Turklāt ir interesanti atcerēties arī Līguma par Eiropas Savienības darbību 3.[3] un 4.[1] panta noteikumus.

---

[1] [2006] ECR I-1145.

[2] Skatīt, piemēram, *Ulrich G. Schroeter* (Freiburga) komentārus *European Community Private Law Review* (GPR) 2006, 203 *et seq*, kuros kritizēta Tiesas spriešana, norādot, ka tā nav spējusi pierādīt, ka Regulu (EK) Nr. 44/2001 ietekmētu jaunā Lugāno konvencija, ka tai būt vajadzējis pārbaudīt EK iekšējo kompetenci reglamentēt attiecības ar ārpuskopienas valstīm un ka tā ir pārpratusi „nošķiršanas klauzulu" juridisko nozīmi. Nav arī saprotams, kā, ņemot vērā Kopienas ekskluzīvo kompetenci, ir pieļaujama Dānijas atteikšanās.

[3] 3. pants
1. Savienībai ir ekskluzīva kompetence šādās jomās:
a) muitas savienība;
b) iekšējā tirgus darbībai nepieciešamo konkurences noteikumu izveidošana;
c) monetārā politika attiecībā uz dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir eiro;
d) jūras bioloģisko resursu saglabāšana saskaņā ar kopējo zivsaimniecības politiku;
e) kopējā tirdzniecības politika.
2. Savienības ekskluzīvā kompetencē ir arī noslēgt starptautisku līgumu, ja tā slēgšana ir paredzēta Savienības

Komisija uzskata, ka ir jānovērtē, vai Kopiena ir pietiekami ieinteresēta aizstāt ar Kopienas nolīgumiem visus minētos spēkā esošos vai ierosinātos nolīgumus starp dalībvalstīm un trešām valstīm. Tāpēc ir jāizveido procedūra, kurai ir divkārši mērķi. Pirmkārt, jāļauj Kopienai izvērtēt, vai pastāv šāda pietiekama Kopienas ieinteresētība konkrēta nolīguma noslēgšanā. Otrkārt, jāpilnvaro dalībvalstis noslēgt attiecīgo nolīgumu, ja Kopiena šobrīd nav ieinteresēta noslēgt Kopienas nolīgumu.

Referents atbalsta ierosināto regulu, uzskatot to par potenciālu līdzekli, lai mazinātu neelastību, ko dalībvalstīm uzspiedusi doktrīna par Kopienas priekšrocībām ārējās kompetences jomā. Šī doktrīna liedz dalībvalstīm noslēgt tādus izdevīgus divpusējus un reģionālus nolīgumus ar ārpuskopienas valstīm, kuri ietilpst šajā kompetencē. Šai dilemmai nav paredzams cits risinājums, jo Komisijai nav ne cilvēkresursu, ne laika, lai risinātu sarunas par Kopienas nolīgumiem, turklāt vairumā gadījumu Kopiena nav ieinteresēta noslēgt konkrēto divpusējo nolīgumu.

Tomēr Komisijas priekšlikuma darbības joma ir ierobežota, tāpēc referents ir ierosinājis pārskatīšanas klauzulā ietvert iespēju to nākotnē attiecināt arī uz jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi. Komisijas gatavība pārskatīt Regulu (EK) Nr. 44/2001 („Brisele I") var būtiski palīdzēt šajā ziņā.

Referents veicis arī citus grozījumus, lai padarītu regulu efektīvāku: ir pārstrādāta norāde attiecībā uz „nozaru jautājumiem", lai uzlabotu juridisko noteiktību, paredzēti stingrāki laika ierobežojumi un svītroti daži apgrūtinošākie procedūras aspekti.

Ir svītrota arī Komisijas rīcības brīvība attiecībā uz pilnvarojuma piešķiršanu nolīgumu

---

leģislatīvajā aktā vai ja tas ir nepieciešams, lai ļautu Savienībai īstenot tās iekšējo kompetenci, vai tiktāl, ciktāl līguma slēgšana ietekmē Savienības kopīgos noteikumus vai maina to darbības jomu. (referenta izcēlums)

[1] 4. pants

1. Savienība dala kompetenci ar dalībvalstīm, ja Līgumos tai piešķirta kompetence, kura neattiecas uz 3. un 6. pantā minētajām jomām.
2. Savienības un dalībvalstu dalītā kompetence attiecas galvenokārt uz šādām jomām:
a) iekšējais tirgus;
b) sociālā politika – šajā Līgumā noteiktajos aspektos;
c) ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija;
d) lauksaimniecība un zivsaimniecība, izņemot jūras bioloģisko resursu saglabāšanu;
e) vide;
f) patērētāju tiesību aizsardzība;
g) transports;
h) Eiropas komunikāciju tīkli;
i) enerģētika;
j) brīvības, drošības un tiesiskuma telpa;
k) kopīgie drošības apsvērumi sabiedrības veselības aizsardzības jautājumos attiecībā uz aspektiem, kas noteikti šajā Līgumā.
3. Savienības kompetencē ir darbību veikšana zinātniskās izpētes, tehnoloģiju attīstības un kosmosa jomā, jo īpaši, nosakot un īstenojot programmas, tomēr šīs kompetences īstenošana nedrīkst liegt dalībvalstīm izmantot savu kompetenci.
4. Attiecībā uz sadarbību politikas jomā un humāno palīdzību Savienības kompetencē ir veikt darbības un vadīt kopēju politiku, tomēr minētās kompetences īstenošana nedrīkst liegt dalībvalstīm izmantot savu kompetenci. (referenta izcēlums)

slēgšanai. Saskaņā ar pašreizējo priekšlikuma versiju Komisija varētu nepiešķirt pilnvarojumu noslēgt divpusēju nolīgumu pat tad, ja ir izpildīti visi nosacījumi un iegūta sākotnējā atļauja. Tas būtu varējis izraisīt nopietnas diplomātiskas problēmas ar attiecīgo trešo valsti.

Visbeidzot referents norāda, ka izdarītie grozījumi atspoguļojas arī atzinuma projektā par paralēlo priekšlikumu regulai, ar ko izveido procedūru sarunu risināšanai un divpusēju nolīgumu slēgšanai attiecībā uz jurisdikciju, spriedumu un lēmumu laulības lietās atzīšanu un izpildi, vecāku atbildību un uzturēšanas pienākumiem un piemērojamiem tiesību aktiem, kas attiecas uz uzturēšanas pienākumiem.